

Pöytyä

Vaikuttamistoimielinten toimintasääntö

Pöytyän kunnan vaikuttamistoimielimien yhteinen toimintasääntö

Pöytyän hallintosääntö 1.10.2025 alkaen

Vaikuttajaryhmät 2. luku Vaikuttamistoimielimet

7 § Nuorisovaltuusto

Kunnanhallitus asettaa nuorisovaltuuston. Kunnanhallitus hyväksyy nuorisovaltuustolle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö hyvinvointialueen vastaavan vaikuttamistoimielimen kanssa.

8 § Vanhus- ja vammaisneuvosto

Kunnanhallitus asettaa vanhus- ja vammaisneuvoston. Kunnanhallitus hyväksyy vanhus- ja vammaisneuvostolle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö vastaavan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimen kanssa.

9 § Lapsi- ja perheneuvosto

Kunnanhallitus asettaa lapsi- ja perheneuvoston. Kunnanhallitus hyväksyy lapsi- ja perheneuvoston toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö vastaavan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimen kanssa.

10 § Kylien neuvottelukunta

Kunnanhallitus asettaa kylien neuvottelukunnan. Kunnanhallitus hyväksyy kylien neuvottelukunnan toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö vastaavan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimen kanssa.

Kuntalain (22 §) mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden ja kunnassa säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin;
- 4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun;
- 5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 6) tukemalla asukkaiden, yhdistysten ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Yksi osallisuuden mahdollistaja ja muoto on vaikuttajaryhmätoiminta. Kuntalain 26-28 § mukaan nuorten, ikääntyvän väestön ja vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, vanhus- ja vammaisneuvosto ja huolehdittava niiden toimintaedellytyksistä

Pöytyän kunnalla on lisäksi niin kylien neuvottelukunta kuin lapsi- ja perheneuvosto.

Vaikuttajaryhmien yhteinen tavoite on osallisuuden, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen.

Osallisuutta toteutetaan

- osallistuminen kunnan päätöksentekoon, nuorisovaltuustolla ja vanhus- ja vammaisneuvostolla on edustajat sivistyslautakunnassa, yhteisöllisyyslautakunnassa ja teknisessä lautakunnassa sekä kunnanvaltuustossa,
- kuntalaisaloitteiden teko,
- äänestäminen vaaleissa ja kansanäänestyksissä
- suunnitteluosallisuus tarkoittaa nimensä mukaisesti asukkaiden osallistumista palveluiden ja lähiympäristönsä suunnitteluun ja kehittämiseen. Esimerkiksi asiakasraadit, asukaskuulemiset ja kokemusasiantuntijat ovat suunnitteluosallisuutta
- PÖYTYÄN LAPSI- JA PERHEVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMALLI (Khall 11.4.2022) Tarkoituksena on arvioida Pöytyän kunnan päätösten vaikutuksia lapsiin ja perheisiin, tavoitteena kokonaisuuden toimivuus toiminnalliset ja taloudelliset näkökulmat huomioiden. Lasten ja perheiden sekä heitä edustavien vaikuttajaryhmien osallistumismahdollisuuksia tuetaan valmisteltaessa päätöksiä, joilla arvioidaan olevan merkittäviä vaikutuksia lapsiin ja perheisiin.

Osana Pöytyän lapsi- ja perhevaikutusten arviointia

1. Arvioidaan tarve
2. Suunnitellaan prosessi
3. Kootaan ja analysoidaan tarvittava materiaali
4. Tarkastellaan keskeisiä ja mahdollisia vaikutuksia
5. Tehdään esitys / päätös, tiedotetaan ja seurataan

VAIKUTTAJARYHMIEN TOIMINTA

Kylien neuvottelukunta

Kylien neuvottelukunnan tarkoituksena on Pöytyän kunnan ja kylien välisen yhteistyön vahvistaminen ja monipuolistaminen sekä kylien keskinäisen yhteistyön ja tuntemisen edistäminen. Lisäksi neuvottelukunnan tehtäviin kuuluu muun muassa kehittämis ehdotusten tekeminen sekä tarvittavien koulutus- ja neuvottelutilaisuuksien järjestäminen ja koordinointi.

Lapsi- ja perheneuvosto

Pöytyän kunnan lapsi- ja perheneuvosto on kunnan, sen alueella asuvien ja toimivien lasten, heidän perheidensä, järjestöjensä ja muiden tahojen yhteistyöelin. Neuvoston tarkoituksena on seurata lasten ja heidän perheidensä hyvinvointia, lapsiperheiden palveluja ja harrastusmahdollisuuksia sekä tehdä ehdotuksia kunnan viranhaltijoille, lautakunnille sekä muille toimielimille ja tahoille toimintojen kehittämiseksi.

Nuorisovaltuusto (lakisääteinen)

Nuorisovaltuusto edustaa kunnan nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Demokraattisesti valitun nuorisovaltuuston tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja.

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Nuorisovaltuusto koostuu 13–18-vuotiaista kuntalaisista. Nuorisovaltuusto lisää nuorten ja päättäjien vuoropuhelua ja kehittää kunnan peruspalveluja nuorten näkökulmasta. Se innostaa ja tukee nuorten kiinnostusta osallistua pitkäjänteisesti asioiden valmisteluun, päätöksentekoon ja seurantaan. Kuntalain mukaan kunnan on huolehdittava nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä eli esimerkiksi kokousjärjestelyistä ja ohjaamisesta.

Nuorisovaltuusto opettaa nuorille vaikuttamisen taitoja ja ohjaa nuoria laatimaan ja esittämään perusteltuja ehdotuksia ja mielipiteitä. Nuorisovaltuusto järjestää myös erilaisia tapahtumia, kampanjoita ja tempauksia. Lisäksi nuorisovaltuusto toimii lapsivaikutusten ennakoarvioinnin yhteistyökumppanina.

Vanhus- ja vammaisneuvosto (lakisääteinen)

Vanhus- ja vammaisneuvosto edistää viranomaisten, vanhusten ja vammaisten henkilöiden, vanhus- ja vammaisjärjestöjen ja julkisten yhteisöjen yhteistyötä kunnassa sekä tekee aloitteita ja esityksiä että antaa lausuntoja vanhusten ja vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa.

Vanhus- ja vammaisneuvosto pitää yhteyttä vammais- ja potilasjärjestöihin ja viestii heitä koskevista asioista.

Vanhus- ja vammaisneuvostolle tulee kuntalain mukaan antaa mahdollisuus vaikuttaa kunnan toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyvän väestön hyvinvoinnin, terveyden, elinympäristön, osallisuuden, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen kannalta.

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet

Aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä. Ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen aluehallitus asettaa vanhusneuvoston sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi vammaisneuvoston. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

VAIKUTTAJARYHMIEN JÄSENET

Tavoitteena on muodostaa mahdollisimman monipuolinen kokoonpano kunkin kohderyhmän hyvinvointia edistävästä yhdistyksistä.

Yhdistyksistä pyydetään ehdotuksia vaikuttajaryhmien jäsenistä ja varajäsenistä.

Yhdistysten jäsenehdokkaiden tulee olla pöytyäläisiä ja/tai Pöytyä kuuluu kyseiseen alueelliseen järjestöön.

Ehdotettujen jäsenten tulee olla sitoutuneita vaikuttajaryhmätoimintaan ja heillä tulee olla edustamansa yhdistyksen hyväksyntä. Luottamushenkilöedustajien valintaa valmistelee kunnanhallitus. Yhdistysedustajien kokoonpanossa pyritään toteuttamaan rotaatioperiaatetta eli jäseniksi valitaan sekä aiemmin neuvostossa toimineita henkilöitä tuomaan edellisen neuvoston kokemuksta että uusia tuoden uusia näkökulmia toimintaan.

Pöytyän kunnanhallitus asettaa toimikauttaan vastaavaksi ajaksi kylien neuvottelukunnan, lapsi- ja perheneuvoston ja vanhus- ja vammaisneuvoston. Poikkeuksena on nuorisovaltuusto, jonka toimintakausi on kaksi vuotta ja se valitaan vaaleilla.

Kunnanhallitus valitsee/vahvistaa vaikuttajaryhmien jäsenet ja varajäsenet.

Kylien neuvottelukunnan valinta ja kokoonpano

Kunnanhallitus valitsee omaksi toimikaudekseen (4 vuotta)

Yhdistykset

1. Auvaisten kyläyhdistys
2. Haverin kyläyhdistys
3. Heikinsuon kyläyhdistys
4. Heinijoen pienviljelijäyhdistys
5. Kalikan omakotiyhdistys
6. Kyrön Seudun Kyläyhdistys

7. Loukonkulman Lukko (korvaa Kumilan kyläyhdistyksen)
8. Mustanojan Kyläyhdistys
9. Pöytyän omakotiyhdistys
10. Tourulan-Keihäskosken Kyläyhdistys
11. Uudenkartanon kyläyhdistys
12. Yläneen Kyläyhdistys
13. Jokivarsikumppanit Leader edustaja
14. Varsinais-Suomen kylät edustajat/kyläasiamies

Kunnanhallitus valitsee kylien neuvottelukunnan ehdotetuista, yhteensä kaksitoista (12) henkilöä. Muut osallistujat ovat Jokivarsikumppanien edustaja, Varsinais-Suomen kylät edustaja/kyläasiamies, kulttuurisihteeri ja kunnan kehittämisspäällikkö.

Lapsi- ja perheneuvoston valinta ja kokoonpano

kunnanhallitus valitsee omaksi toimikaudekseen (4 vuotta)

Lapsi- ja perheneuvostoon valitaan kuusi (6)

- 1-4. yhdistysedustajat (MLL, partio, yhtenäiskoulujen vanhempainyhdistykset)
5. seurakunta
6. muu yhdistysedustaja
7. edustaja sivistyslautakunnasta
8. edustaja teknisestä lautakunnasta
9. edustaja yhteisöllisyyslautakunnasta.

Nuorisovaltuuston valinta ja kokoonpano

Nuorisovaltuuston toimikausi on kaksi (2) vuotta kerrallaan, tammikuun 1. päivästä joulukuun 31. päivään. Nuorisovaltuustoon valitaan koulukohtaisilla vaaleilla enintään 13 jäsentä ja 5-8 varajäsentä, mikäli ehdokkaita on tarpeeksi vaalien järjestämiseksi.

Nuorisovaltuuston varsinaisiksi jäseniksi valitaan Yläneen yhtenäiskoululta 2 nuorta, Riihikosken yhtenäiskoululta 3, Elisenvaaran yhtenäiskoululta 3, Elisenvaaran lukiosta 2 ja hakemusmenettelyllä 3. Hakemusmenettelyn hakemukset jätetään nuorisovaltuustolle marraskuun loppuun mennessä. Valinnan tekee nuorisovaltuuston puheenjohtajisto yhdessä nuorisovaltuuston ohjaajan kanssa.

Varajäsenet valitaan äänimäärän mukaisessa sijaantulojärjestyksessä. Oppilaitoksen kiintiöpaikan jäädessä tyhjäksi nostetaan tilalle varajäsen. Varajäsenillä on kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus, mutta äänioikeus vain varsinaisen jäsenen puuttuessa. Nuorisovaltuusto pyrkii kaikissa toimissaan noudattamaan tasa-arvoperiaatteita.

Ehdolle voivat asettua Pöytyän kunnassa asuvat tai pysyväisluontaisesti paikkakunnalla asuvat 13-18-vuotiaat nuoret. Vaaleissa saavat äänestää kaikki Pöytyän yhtenäiskoulun 7-9 luokat (pl. Oripään oppilaat) tai toisella asteella opiskelevat nuoret. Muualla edellä mainittuja koulutusasteita suorittavat voivat äänestää myös nuorisovaltuustovaaleissa.

Nuorisovaltuusto valitaan demokraattisesti vaaleilla. Vaaleista ilmoitetaan vähintään (1) kuukausi ennen vaalipäivää. Koulukohtaisissa vaaleissa varsinaisia vaalipäiviä on yksi. Vaalit ovat välittömät eli äänestäjät äänestävät suoraan niitä henkilöitä, jotka tahtovat saada valituksi. Vaalit ovat salaiset.

Nuorisovaltuuston varsinaisen jäsenen erotessa ensimmäisestä varajäsenestä tulee varsinainen jäsen ja uudeksi varajäseneksi nousee vaaleissa seuraavaksi eniten ääniä saanut, mutta ei valituksi tullut ehdokas.

Vanhus- ja vammaisneuvoston valinta ja kokoonpano

Kunnanhallitus nimeää toimikaudekseen (4 vuotta) vanhus- ja vammaisneuvostoon kaksitoista (12) varsinaista jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet:

- yksi (1) edustaja Pöytyän kunta
- yksi (1) edustaja Pöytyän seurakunta
- viisi (5) edustajaa Pöytyän alueella toimivat eläkeläisyhdistykset: Auranmaan seniorit, Eläkeliiton Karinaisten, Pöytyän ja Yläneen yhdistykset ja Yläneen Eläkkeensaajat
- yksi Pöytyän perinnetoimikunta
- kolme (3) edustajaa kunnan alueella toimivista vammaisjärjestöistä Lounais-Suomen allergia- ja astmaliitto, Lounais-Suomen neuroliitto ry ja Loimaan seudun sydänyhdistys
- yksi (1) Loimaan seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry

Yhteensä kaksitoista (12) henkilöä.

Läsnäolo kunnan toimielinten kokouksissa (hallintosääntö 1.10.2025 § 16)

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puhe-oikeus:

- nuorisovaltuuston edustajalla sivistyslautakunnassa, yhteisöllisyyslautakunnassa ja teknisessä lautakunnassa lukuun ottamatta asioita, joissa käsiteltäviin asiakirjoihin sisältyy salassa pidettäviä tietoja.
- vanhus- ja vammaisneuvoston edustajalla sivistyslautakunnassa, yhteisöllisyyslautakunnassa ja teknisessä lautakunnassa lukuun ottamatta asioita, joissa käsiteltäviin asiakirjoihin sisältyy salassa pidettäviä tietoja.

Kokoukset ja toiminta

Vaikuttajaryhmä valitsee itse keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vaikuttajaryhmät voivat järjestää avoimia tilaisuuksia ja seminaareja ajankohtaisista aiheista ja kutsua kokouksiinsa eri alojen asiantuntijoita.

Vaikuttajaryhmien voivat halutessaan tehdä yhteistyötä muiden vaikuttajaryhmien, kunnan ja järjestöjen kanssa. Lisäksi ryhmien tehtäväalueeseen kuuluu kunnanhallituksen määräämät tehtävät.

Kunnanhallitus, sivistys-, tekninen- ja yhteisöllisyyslautakunta nimeävät edustajansa vaikuttajaryhmään pois lukien nuorisovaltuusto. Nuorisovaltuusto valitsee itse omat kummivaltuutetut kunnanvaltuustosta.

Vaikuttajaryhmän esitykset, aloitteet, kannanotot, lausunnot, selvityspyynnot tms. allekirjoittaa puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Vaikuttajaryhmän sihteeri lähettää aloitteet ja esitykset asianmukaiseen toimielimeen, joka päättää, ottaako se aloitteen valmisteltavaksi ja päätöksentekoon vai merkitseekö se aloitteen tai esityksen tiedoksi. Toimielin vastaa vaikuttajaryhmälle.

VAIKUTTAJARYHMIEN SIHTEERIT

Kunta osoittaa vaikuttajaryhmien käyttöön valmistelusta vastaavan esittelijäsihteerin, jonka tehtävänä on

- 1) Suunnitella toimintaa vaikuttajaryhmän kanssa.
- 2) Viedä eteenpäin kunnan organisaatiossa ryhmän aloitteita, lausuntoja ja päätöksiä.
- 3) Huolehtia kokousjärjestelyistä.

Vaikuttajaryhmien sihteerit

1. Kylien neuvottelukunta: kulttuurisihteerin varalla kehittämisspäällikkö
2. Lapsi- ja perheneuvosto: kulttuurisihteerin varalla varhaiskasvatuspäällikkö
3. Nuorisovaltuusto: nuoriso- ja hyvinvointikoordinaattori varalla nuoriso-ohjaaja
4. Vanhus- ja vammaisneuvosto: kulttuurisihteerin varalla kehittämisspäällikkö

Vaikuttajaryhmien virallisten kokousten (suositus n. 4 kpl vuodessa) lisäksi ryhmät voivat nimetä jäsenistään työryhmiä valmistelevaan asioita kokouksia, tapahtumia tms. varten (ei kokouspalkkiota).

Vaikuttajaryhmien viestintä

Vaikuttajaryhmien yhteys- ja muita tietoja ylläpidetään kunnan verkkosivuilta osoitteessa www.poytya.fi

Kullakin ryhmällä on myös suora sähköpostiosoite:

- Nuorisovaltuusto, nuva@poytya.fi
- Lapsi- ja perheneuvosto, tulossa
- Vanhus- ja vammaisneuvosto, tulossa
- Kylien neuvottelukunta, tulossa

Vaikuttajaryhmien tehtävänä on viestiä aktiivisesti toiminnastaan omille kohderyhmilleen parhaaksi katsomillaan tavoilla ja kanavissa.